

Szerkesztőbizottság: *Jókai Anna* (elnök),
*Báger Gusztáv, Csontos János, Fehér Béla, Horváth
Antal, Kalász Márton, Kő Pál, Salamon Konrád,
Szakály Sándor*

Főszerkesztő: *Oláh János*

E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu

Olvasószerkesztő, tanulmány: *Rosonczy Ildikó*

E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7033

Vers, kiadvány: *Szentmártoni János*

E-mail: vers@magyarnaplo.hu

konyvkiadas@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7032

Próza: *Biró Gergely*

E-mail: proza@magyarnaplo.hu

hirdetes@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: *Ekler Andrea*

E-mail: nyitottmuhely@magyarnaplo.hu

Európai Figyelő: *Jávorszky Béla* (rovatvezető),

Paizs Abel (szerkesztő)

E-mail: europaifigyelo@magyarnaplo.hu

Könyvszemle, lapterjesztés, rendezvények:

Kondor Péter

E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Mobil: (70) 388-7030

Tördelőszerkesztő: *Molnár Csenge-Hajna*

Borító: *Zách Eszter*

Ügyműhely: *Cech Vilmosné, Nagymé Paládi Judit*

Terjesztés: *Zsiga Kristóf*

E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

Regionális szerkesztők:

Csernák Árpád 7400 Kaposvár, Hegyalja u. 72.

T.: (82) 414-083

Faludi Ádám 2800 Tatabánya, Madách u. 33.

T.: (34) 311-146, e-mail: freisong@freemail.hu

Pék Pál 8800 Nagykanizsa, Ady Endre út 12/B

Rott József 7332 Magyaregregy,

Kossuth u. 71. T.: (72) 420-494

Sarusi Mihály 8220 Balatonalmádi, Diófa utca 9.

T.: (30) 211-3082

Határon túli szerkesztők:

Barabás Zoltán Románia, 3700 Nagyvárad,

str. Republicii 12., ap. 19. Jud. Bihar

e-mail: partium@rdsor.ro

Čurković-Major Franciska Filozofski fakultet

Katedra za hungarologiju, 10 000 Zagreb,

Lučićeva 3. Horvátország

Luka László Svájc CH-1205 Geneve, 11 Av.

Henri-Dunant T/F: 022-329-4929

Nagy Zoltán Mihály Kárpátalja, Ukrajna 90221

Csonkapapi, Mező u. 168.

Sulyok Vince Norvégia, Haslum, Oslo, Eilif

Peterssens vei 7.

Tari István Vajdaság, Szerbia-Montenegró 21200

Óbecse-Becej, Dimitrije Tucovic u. 6.

A szerkesztőség címe: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Levelezési cím: **1406 Budapest, Pf. 15.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673; 342-8768**

Szerkesztőségi mobil: **(70) 388-7034**

E-mail: **magynap@hu.inter.net**

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

*Meg nem rendelt kéziratot nem örünk meg és nem
küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszbori-
tékkal ellátott levélre válaszolunk. Mutatópéldány
kérhető, megrendelés leadható a szerkesztőségben.*

A címlapon **Vathy Zsuzsa**
(Felvétel: **Inkey Alice**)

Szellem és külső körülmény

A könyvcsinálás szellemi küzdőtér, de nem csupán az. Így nyár elején, a következetes munka összegzésekként, az ünnepi könyvhét sátrának asztalán szellem és külső körülmény együttműködésének, demonstrációjának lehetünk tanúi. Babits Mihály 1927-ben, bár nem önfeledten, de kellő önértéssel „láthatatlan élet-történeteknek”-nek nevezte a könyvek tárát, saját könyveinek gyűlő seregét. Magát ugyan szegény írónak deklarálta ő is, a könyv nélkülözhetetlenségét azonban hangsúlyozta: „Így tükrözi a bibliotéka az életet: a szellemi életet, de még a külső körülményeket is.”

Babits is persze megélte, minden kor megéli szellem és külső körülmény ilyen-olyan viszonyát: az egymásrautaltságot, időnként a szellem kiszolgáltatottságát, amikor a világ kénytelen fölsóhajtani: „Soha nem nézett így farkasszemmel a szellem a hatalommal.” Az idézet ugyancsak Babitstól való, ő meg Thomas Mann levelét idézi, amit az író 1935-ben a bonni egyetemnek írt. Magyarországon addigra az alkotó értelmiség Supka Géza 1927-ben keletkezett ideájából már megszokott s hagyományos ünnepet ült. A könyvesönéret nyilvánvalóan mindenkor enyhe dacot is rejtett magában – a könyvnapból végül a mai könyvhét lett. S ez minden küzdés dacára mégiscsak olyan alkalom, amelyre egész éven át várunk, és örömmel, jóérzéssel nézzük környezetünket s egymást: olvasó a könyvkiadót s íróit, írók az olvasót s könyvkiadójukat. A könyvkiadó mindmáig ott öröklik mint szellemet és külső körülményt mindannyiunk számára egyeztetni képes erő.

A könyv számadás közös munkánkról. Az ünnep kedélyünket úgy vonja fénybe, hogy elmondhatjuk: a szellem elkötelezett, de nem szolgálhatja ki, s ennyi tömörked tapasztalat birtokában tudjuk, az elmúlt időkből bármiképp volt is időről időre, igazán sose szolgálta ki a külső körülményt. Kényszer, esendőség végtére semmilyen erénynek nem tápláló forrása. Másfelől: talán cáfolhatunk valamit a mind gyakrabban hangoztatott tételből, amely szerint soha annyi tanult ember nem élt a világon, soha annyi könyv nem látott napvilágot, mint most; mégis, soha nem olvastak kevesebbet s fölületesebben – annyi színvonalatlan nyomdatermék sem árasztott el soha bennünket, mint manapság. Bennünket, magyarokat ugyan olvasó közösséggé nyilvánítottak az adatközlők nemrég – de vízióink lényegén ez mit sem változtat.

A szociológia tudománya a jövő emberének képét megrajzolva többé-kevésbé nem a szellem elkötelezettségére teszi a hangsúlyt. Még a szellem körülményeit sem igazán kutatja – magát a könyvet csupán a kommunikáció egyre növekvő, táguló hálójába helyezi. „A kommunikáció a testi jelenlét következtében mind az öt érzékünkről tudat valamit – nem szólva a hatodikról”, hangzik a konklúzió. Az érzékek az egyén fegyverei, védhetik az elszürküléstől, őrizhetik lelkében a hitet – ameddig. Fontosak a médiumok, de a szellemnek, a kultúrának kell tovább is képe alakítania a világot.

A Bamberg környéki Heinrich von Teichner már a középkor végén följegyzte, hogy hála az új médiumnak, a könyvnek: „... az ifjak képessége ma messzebbre ér, mint az idősek elméje s tudása.” Nem kell különös „konszenzusfikció”, csak érzék, szellemi s lelki igény a léthez. Egyik tápláló forrása mindig a művészet – a könyv lesz.

Kalász Márton

Kalász Márton: <i>Szellem és külső körülmény</i>	1
LÁTHATÁR	
Vasadi Péter: <i>A Tizenkettő</i>	3
Lackfi János: <i>Pista-ének</i>	4
Kerék Imre: <i>A csudabogár</i>	5
Turczy István: <i>Szentivánj</i>	6
Kányádi Sándor: <i>Az Ábel megfilmesítéséről</i>	7
Szakolczay Lajos: <i>Kivérzés, föld alatti álmom (Csoóri Sándor költői világáról)</i>	10
Ekler Andrea: <i>Cselekvő értelmiség</i>	15
Falusi Márton: <i>Kert apámnak; Borozni úgy jó</i>	18
Szénási Miklós: <i>Hogy haza tudjak menni</i>	19
Barna T. Attila: <i>A tél kutyái; Ez is</i>	25
Vathy Zsuzsa: <i>Mi lesz ebből?</i>	26
NYITOTT MŰHELY	
Ekler Andrea: <i>Valami történt (Beszélgetés Vathy Zsuzsával)</i>	27
ol vasói j egyzet	
Bertha Zoltán: <i>Tamási Áron legkedvesebb regénye (Jégtörő Mátyás)</i>	35
KÖNYVSZEMLE	
Deák László: <i>Legendák szabadja (Dobai Péter: „Barth hadapród, becsületszavamra, visszatér a nyár!”)</i>	40
Sturm László: <i>Mívalóság ellen: mű és valóság (Buda Ferenc: Árapály)</i>	41
Fodor Miklós: <i>Illeszkedő kultúra (Ambrus Lajos: Az én szőlőhegyem)</i>	43
Pécsi Györgyi: <i>A kritikus portréjához (Elek Tibor: Fényben és árnyékban)</i>	45
Szabó A. Ferenc: <i>Facta loquuntur (Szakály Sándor: Múltunkról – kritikusan? Katonákról, történelemről, önmagunkról III.)</i>	48
Eur ópai figyel ő – Költők Szlovéniából (összeállította és fordította Lukács Zsolt)	
Peter Semolič: <i>Hely; Visszatérés</i>	51
Taja Kramberger: <i>Az ignorancia metropolisza és optánsai</i>	52
Robi Simonšek: <i>3. sz vers</i>	53
Aleš Debeljak: <i>Halálos strázsa</i>	54
Jure Jakob: <i>Éjszaka a városban</i>	55
Gregor Podlogar: <i>Szilbai macska; Visoko Pod Kureščkom</i>	56
Uroš Zupan: <i>Hazatérés</i>	57
Aleš Šteger: <i>Szénaszárító</i>	58
Jana Putrlje: <i>Séta a blues esti utcáján</i>	59
Brane Mozetič: <i>[cím nélkül]</i>	59
Primož Čučnik: <i>A köznyelv privilégiumai</i>	60
Peter Svetina: <i>Hallgatag találkozások</i>	61
Boris A. Novak: <i>Tercinák egyidős költőtársamnak</i>	62
Svetlana Makarovič: <i>Dal Szlovéniáról; Zöld György</i>	63
Tomaz Šalamun: <i>Süket testvéreimnek</i>	64
<i>Elevenen befalazva</i>	65
Ciril Bergleš: <i>Városom 1971 augusztusában; Egy hajléktalan költő búcsúja</i>	66
Jože Snoj: <i>Hon, vágó; Márton napi ünnepek</i>	67
Tone Pavček: <i>Ilyen ország nincsen; Emlékezés Dolenjskára;</i>	68
diákírók fóruma	
Serestély Zalán: <i>Vakító, fehér fény</i>	69
Szokolay Domokos: <i>Vázlatok</i>	69
Hecker Héla: <i>Mindenben az Isten</i>	70

**Az Európai Figyelő szlovén irodalmi összeállításának megjelenését
a The Center for Slovenian Literature (Center za Slovensko Književnost) támogatta.**